Welke beïnvloedende factoren doen huisartsen afwijken van het eerste keuze antibioticum?

Haio: DEROO Rebecca , U.G.
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: BERGEZ Bernard , CLEMENT FREDERIK , COMYN Daphné , MARTENS Luc

Context: Antibioticaresistentie is een globaal groeiend probleem, gepaard gaande met consequenties op zowel medisch als economisch vlak. Overconsumptie van antibiotica (AB) maar ook consumptie van breedspectrum AB, werkt AB-resistentie in de hand. Het grootste deel van de AB in België, wordt voorgeschreven door de eerste lijn. Ondanks het bestaan van richtlijnen, schrijven huisartsen nog te vaak een breed spectrum AB voor in plaats van het eerste keuze AB.

Onderzoeksvraag: Het identificeren van de beïnvloedende factoren op het AB voorschrijfgedrag bij huisartsen en peilen naar de bereidheid tot verandering van het voorschrijfgedrag bij huisartsen.

Methode: Vooreerst werd een oriënterend literatuuronderzoek over dit onderwerp uitgevoerd. Daarna werden semigestructureerde interviews afgenomen bij huisartsen, tot datasaturatie werd bereikt. De interviews werden opgenomen, achteraf uitgeschreven, doorlezen en gecodeerd. Een codeboom werd opgemaakt door twee onafhankelijke onderzoekers. Data-analyse gebeurde via ‘nVIVO analysis’.

Resultaten: Er werden 12 Vlaamse huisartsen geïnterviewd. Beïnvloedende factoren op het voorschrijfgedrag, waren de volgende: het bekomen van een snellere genezing, vermijden van ziekenhuisopname/complicaties, aanwezigheid van comorbiditeiten, gebruiksgemak/therapietrouw, overtuiging dat breed spectrum AB in het ziekenhuis zal worden voorgeschreven, vermijden van een latere noodzakelijke switch van AB, aangeleerde gewoonte van de arts, diagnostische onzekerheid, eerdere ervaring met hetzelfde AB bij de patiënt, de ziektegraad en een geplande operatie. De meeste huisartsen zeggen frequent richtlijnen te gebruiken, zoals de bapcoc. Huisartsen denken dat verandering in voorschrijfgedrag mogelijk is, maar zijn reeds tevreden over de evolutie in het gedrag tijdens de afgelopen jaren. Zij vinden vooral dat de verwachting van de patiënt dient te veranderen, om verandering mogelijk te maken. De artsen merken niet meteen een toename van AB-resistentie in de praktijk.

Conclusie: Factoren die het voorschrijfgedrag van huisartsen beïnvloeden, zijn vaak artsgebonden. Desondanks vinden artsen dat verandering voornamelijk bij de patiënt zijn verwachting dient te gebeuren. Naast interventies die nu reeds genomen zijn om artsen te motiveren om kwalitatiever voor te gaan schrijven, cf AB-barometer georganiseerd door de overheid, kunnen verplichte bijscholingen over AB-resistentie en correct voorschrijven een extra duwtje in de rug geven.